

Privremena verzija

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

15. studenoga 2017.(*)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Oporezivanje – Porez na dodanu vrijednost (PDV) – Direktiva 2006/112/EZ – članak 168. točka (a), članak 178. točka (a) i članak 226. točka 5. – Odbitak pretporeza – Podaci koje račun obvezno mora sadržavati – Opravdana očekivanja poreznog obveznika kad je riječ o postojanju uvjeta za pravo na odbitak”

U spojenim predmetima C-374/16 i C-375/16,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koje je uputio Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud, Njemačka), odlukama od 6. travnja 2016., koje je Sud zaprimio 7. srpnja 2016., u postupcima

Rochus Geissel, u svojstvu likvidatora društva RGEX GmbH i.L.

protiv

Finanzamt Neuss (C-374/16)

i

Finanzamt Bergisch Gladbach

protiv

Igora Butina (C-375/16),

SUD (peto vijeće),

u sastavu: J. L. da Cruz Vilaça, predsjednik vijeća, E. Levits (izvjestitelj), A. Borg Barthet, M. Berger i F. Biltgen, suci,

nezavisni odvjetnik: N. Wahl,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za I. Butina, L. Rodenbach, *Rechtsanwalt*,
- za njemačku vladu, T. Henze i R. Kanitz, u svojstvu agenata,
- za austrijsku vladu, G. Eberhard, u svojstvu agenta,
- za Europsku komisiju, M. Wasmeier i M. Owsiany-Hornung, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 5. srpnja 2017.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjevi za prethodnu odluku odnose se na tumačenje članka 168. točke (a), članka 178. točke (a) i članka 226. točke 5. Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL 2006., L 347, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 1., str. 120.; u daljnjem tekstu: Direktiva o PDV-u).

2 Ti su zahtjevi upućeni u okviru sporova između, s jedne strane, Rochusa Geissela, u svojstvu likvidatora društva RGEX GmbH i.L., i Finanzamta Neuss (Porezna uprava u Neussu, Njemačka) te, s druge strane, Finanzamta Bergisch Gladbach (Porezna uprava u Bergisch Gladbachu, Njemačka) i Igora Butina, povodom odbijanja tih poreznih uprava da odobre odbitak ulaznog poreza na dodanu vrijednost (PDV) na temelju računa koji sadržavaju naznaku adrese na kojoj njihov izdavatelj može primiti poštanske pošiljke, ali na njoj ne obavlja nikakvu gospodarsku aktivnost.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Članak 168. Direktive o PDV-u određuje:

„Ako se roba i usluge koriste u svrhu oporezovanih transakcija poreznog obveznika, porezni obveznik ima pravo, u državi članici u kojoj provodi predmetne transakcije, odbiti sljedeće od PDV-a koji je dužan platiti:

(a) PDV koji se mora platiti ili koji je plaćen u toj državi članici za isporuku robe ili usluga koje je za njega izvršio ili će ih izvršiti drugi porezni obveznik;

[...]”

4 U skladu s člankom 178. te direktive:

„Da bi ostvari[o] pravo na odbitak, porezni obveznik mora zadovoljiti sljedeće uvjete:

(a) za odbitke u skladu s člankom 168. točkom (a), vezano uz isporuku robe i usluga, mora imati račun izdan sukladno člancima 220. do 236. i člancima 238., 239. i 240.;

[...]”

5 Članak 220. te direktive propisuje:

„Svaki porezni obveznik mora osigurati da u sljedećim primjerima on sam, njegov prodavatelj ili treća osoba u njegovo ime i za njegov račun izda račun za:

1. isporuku robe ili usluga drugom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik;

[...]”

6 ?lanak 226. Direktive o PDV-u propisuje:

„Ne dovode?i u pitanje posebne odredbe ove Direktive, u svrhu PDV-a na ra?unima koji se izdaju u skladu s ?lankom 220. i 221. potrebni su samo sljede?i podaci:

[...]

5. puno ime i adres[a] poreznog obveznika i kupca;

[...]”

7 ?lanak 1. Trinaeste direktive Vije?a 86/560/EEZ od 17. studenoga 1986. o uskla?ivanju zakonodavstava država ?lanica o porezu na promet – Postupci za povrat poreza na dodanu vrijednost poreznim obveznicima koji nemaju poslovni nastan na podru?ju Zajednice (SL 1986., L 326, str. 40.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 1., str. 6.) propisuje da za potrebe te direktive „porezni obveznik koji nema poslovni nastan na podru?ju Zajednice” zna?i porezni obveznik iz ?lanka 4. stavka 1. Šeste direktive Vije?a 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o uskla?ivanju zakonodavstava država ?lanica koja se odnose na poreze na promet – zajedni?ki sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje (SL 1977., L 145, str. 1.) koji tijekom razdoblja spomenutog u ?lanku 3. stavku 1. Trinaeste direktive 86/560 nije na tom podru?ju imao ni svoj poslovni nastan ni stalno prebivalište iz kojeg su obavljane poslovne transakcije niti je, ako ne postoji takav poslovni nastan ni stalno prebivalište, imao stalno ili obi?ajno boravište i koji tijekom tog razdoblja nije isporu?ivao nikakvu robu ni usluge za koje se smatra da su bile isporu?ene u državi ?lanici kako se navodi u ?lanku 2., osim odre?enih iznimaka.

Njema?ko pravo

8 U ?lanku 14. Umsatzsteuergesetza (Zakon o porezu na promet), u verziji koja se primjenjuje na ?injenice u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: UStG), predvi?eno je:

„1. Ra?un je svaki dokument na temelju kojeg se pla?a isporuka robe ili usluga, neovisno o nazivu koji je dan tom dokumentu u poslovanju. Mora se zajam?iti autenti?nost izvora ra?una, cjelovitost njegova sadržaja i njegova ?itljivost. Autenti?nost izvora podrazumijeva osiguranje identiteta izdavatelja ra?una [...]

[...]

4. Ra?un mora sadržavati sljede?e podatke:

(1) puno ime i adresu dobavlja?a i kupca; [...]

[...]”

9 ?lanak 15. UStG-a u stavku 1. predvi?a:

„Poduzetnik može odbiti sljede?e iznose kao pretporez:

(1) dugovani iznos poreza koji se zakonski potražuje za isporuke robe i usluga koje je izvršio drugi poduzetnik za potrebe njegova poslovanja. Ostvarivanje prava na odbitak pretpostavlja da poduzetnik ima ra?un izdan u skladu s ?lancima 14. i 14.a [UStG-a] [...]

[...]”

10 Kako bi se ispunili uvjeti iz ?lanka 14. stavka 4. prve re?enice to?ke 1. UStG-a, dovoljno je

da se, u skladu s § 31. stavkom 2. Umsatzsteuer-Durchführungsverordnung (Provedbena uredba o porezu na promet), ime i adresa kako poduzetnika koji pruža usluge tako i primatelja usluga mogu nedvosmisleno utvrditi na temelju sadržaja računa.

11 § 163. Abgabenordnung (Opći porezni zakonik, u daljnjem tekstu: AO), naslovljen „Derogatorno utvrđivanje poreza iz razloga pravičnosti”, predviđa:

„Porezi se mogu utvrditi u nižem iznosu te se pojedinačne porezne osnovice kojima se porez povećava mogu zanemariti prilikom utvrđivanja poreza ako bi naplata poreza bila nepravedna u okolnostima pojedinačnog slučaja. Uz suglasnost poreznog obveznika, može se prihvatiti da se, što se tiče poreza na dohodak, određeni elementi porezne osnovice kojima se porez povećava uzimaju u obzir tek kasnije, a da se određeni elementi porezne osnovice kojima se porez smanjuje uzimaju u obzir ranije. Odluka koja se odnosi na derogatorno utvrđivanje može biti povezana s utvrđivanjem poreza”.

12 § 227. AO-a predviđa:

„Porezna tijela mogu u cijelosti ili djelomično otpisati iznose koji proizlaze iz porezne obveze ako bi njihova naplata bila nerazumna u okolnostima pojedinačnog slučaja; pod istim uvjetima već plaćeni iznosi mogu se vratiti ili uračunati u postojeću poreznu obvezu.”

Glavni postupci i prethodna pitanja

Predmet C-374/16

13 RGEX je društvo s ograničenom odgovornošću koje je u 2008. godini, na koju se odnosi glavni postupak, trgovalo motornim vozilima. To je društvo, osnovano u prosincu 2007., u likvidaciji od 2015. Jedini član i direktor tog društva je R. Geissel, koji ga sada zastupa kao likvidator.

14 U svojoj prijavi PDV-a za 2008. RGEX je prijavio, među ostalim, porezno izuzete isporuke motornih vozila unutar Unije i odbitke pretporeza u vezi sa 122 motorna vozila nabavljena od društva EXTEL GmbH u iznosu od 1 985 443,42 eura.

15 Porezna uprava u Neussu nije prihvatila RGEX-ovu poreznu prijavu te je odlukom od 31. kolovoza 2010. utvrdila iznos PDV-a koji se mora platiti za 2008. u skladu s utvrđenjima iz dvaju poreznih nadzora PDV-a. Ta je uprava utvrdila da su isporuke motornih vozila u Španjolsku koje su prijavljene kao izuzete od poreza oporezive zbog razloga što predmetna motorna vozila nisu bila otpremljena u Španjolsku, već su stavljena na tržište u Njemačkoj. Navedena uprava također je utvrdila da se nije bilo moguće koristiti pravom na odbitak pretporeza na temelju računa koje je izdao EXTEL jer je potonji bio „fiktivno društvo” koje nije imalo sjedište na adresi iz računa.

16 Nakon što je neuspješno osporavao tu odluku, RGEX je podnio tužbu Finanzgerichtu Düsseldorf (Financijski sud u Düsseldorfu, Njemačka), koji je prihvatio njegovu tužbu u vezi s oporezivanjem motornog vozila, a u preostalom dijelu odbio kao neosnovanu.

17 Finanzgericht Düsseldorf (Financijski sud u Düsseldorfu) zaključio je, među ostalim, da, iako je adresa koju je EXTEL naveo na svojim računima predstavljala njegovo registrirano sjedište, to bila tek adresa poštanskog sandučića. Na toj se adresi s EXTEL-om moglo kontaktirati samo poštom. Ondje se nisu odvijale nikakve gospodarske aktivnosti tog društva.

18 Taj sud odbio je RGEX-ove argumente koji se odnose na navodna legitimna o?ekivanja u pogledu autenti?nosti adrese iz ra?una koje je izdavao EXTEL. Na?elo zaštite legitimnih o?ekivanja ne bi se moglo uzeti u obzir prilikom utvr?ivanja poreza, nego prema potrebi samo u okviru mjere pravi?nosti u smislu ?lanaka 163. i 227. AO-a.

19 R. Geissel, u svojstvu likvidatora društva RGEX, podnio je reviziju Bundesfinanzhofu (Savezni financijski sud, Njema?ka) protiv presude Finanzgerichta Düsseldorf (Financijski sud u Düsseldorfu) tvrde?i da „adresa” u smislu ?lanka 14. stavka 4. prve re?enice to?ke 1. UStG-a i ?lanka 226. to?ke 5. Direktive o PDV-u služi identifikaciji izdavatelja ra?una te da samo pretpostavlja da se s njime može kontaktirati poštom.

20 Sud koji je uputio zahtjev isti?e da, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, RGEX nema osnove za traženi odbitak pretporeza na temelju ra?una koje je izdao EXTEL, s obzirom na to da on ne obavlja nikakvu vlastitu gospodarsku aktivnost na adresi koja je navedena na njegovim ra?unima. Naime, odlukom koja je donesena u usporednom postupku sud koji je uputio zahtjev presudio je da „puna adresa”, u smislu ?lanka 14. stavka 4. prve re?enice to?ke 1. UStG-a, upu?uje na to da poduzetnik ondje obavlja svoje gospodarske aktivnosti. Ako je poreznoj upravi, u skladu s upravnom uputom nacionalnog prava, i dostatno da poštanski pretinac ili poštanski broj CEDEX „bude naveden umjesto adrese”, takva uputa ne veže sud.

21 U tim je okolnostima Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud) odlu?io prekinuti postupak i uputiti Sudu sljede?a prethodna pitanja:

„1. Smatra li se da ra?un, potreban za ostvarivanje prava na odbitak pretporeza prema ?lanku 168. to?ki (a) u vezi s ?lankom 178. to?kom (a) Direktive [o PDV-u], sadržava ‚punu adresu’ u smislu ?lanka 226. to?ke 5. iste direktive, ako je poduzetnik koji obavlja isporuku na ra?unu koji je izdao za tu isporuku naveo adresu na kojoj, doduše, može primati poštanske pošiljke, ali na njoj ne obavlja nikakvu gospodarsku aktivnost?

2. Je li ?lanku 168. to?ki (a) u vezi s ?lankom 178. to?kom (a) Direktive [o PDV-u], uz poštovanje na?ela djelotvornosti, protivna nacionalna praksa prema kojoj se dobra vjera primatelja isporuke u pogledu ispunjenja pretpostavki za odbitak pretporeza može uzeti u obzir samo u okviru posebnog postupka na temelju pravi?nosti, a ne i u postupku utvr?ivanja porezne obveze? Može li se u tom dijelu pozivati na ?lanak 168. to?ku (a) u vezi s ?lankom 178. to?kom (a) navedene direktive?”

Predmet C-375/16

22 Od 2009. do 2011. I. Butin, koji u Njema?koj vodi trgovinu automobilima, pozvao se radi odbitka pretporeza na ra?une za niz vozila koja je pribavio od poduzetnika Z i koja su namijenjena preprodaji. Vozila su I. Butinu ili njegovim zaposlenicima katkad bila dostavljana na mjestu gdje je sjedište poduzetnika Z, iako Z nije vodio trgovinu s te adrese, a katkad na javnim mjestima kao što su prostori pred željezni?kim postajama.

23 Tijekom poreznog nadzora koji je proveden kod I. Butina Porezna uprava u Bergisch Gladbachu smatrala je da se iznosi pretporeza iskazani na ra?unima koje je Z izdao ne mogu odbiti jer je adresa dobavlja?a koju je Z naveo na tim ra?unima neto?na. Utvr?eno je da je ta adresa služila samo kao „adresa poštanskog pretinca” te da Z nije imao poslovni nastan u Njema?koj.

24 Navedena porezna uprava 13. rujna 2013. izdala je izmijenjena porezna rješenja o PDV-u za razdoblje od 2009. do 2011. Odlukom od 1. listopada 2013. ona je odbila zahtjev I. Butina za

izmjenu obračuna poreza zbog razloga pravičnosti na temelju članka 163. AO-a.

25 Finanzgericht Köln (Financijski sud u Kölnu, Njemačka) prihvatio je tužbu I. Butina kojom je on osporavao izmjenu obračuna poreza koju je provela Porezna uprava u Bergisch Gladbachu. Prema stajalištu tog suda, „adresa” u smislu članka 14. stavka 4. prve rečenice točke 1. UStG-a ne znači da se gospodarske aktivnosti moraju ondje odvijati. Osim toga, taj je sud utvrdio da tužbu valja prihvatiti u odnosu na podredni zahtjev za izmjenu obračuna poreza zbog razloga pravičnosti. Prema njegovu stajalištu, I. Butin ušinio je sve što se od njega moglo razumno očekivati kako bi provjerio status Z-a kao poduzetnika i točnost sadržaja računa koje je izdavao taj poduzetnik.

26 Protiv presude Finanzgerichta Köln (Financijski sud u Kölnu) Porezna uprava u Bergisch Gladbachu podnijela je reviziju Bundesfinanzhofu (Savezni financijski sud). Ona posebno ističe da se – s obzirom na to da na računa koje je Z izdao, suprotno tvrdnjama I. Butina, nije bila naznačena adresa na kojoj je to društvo obavljalo svoje gospodarske aktivnosti te da I. Butin nije ušinio sve što se od njega moglo razumno očekivati kako bi provjerio točnost sadržaja tih računa – u okviru postupka pravičnosti nije trebao odobriti odbitak pretporeza.

27 U tim je okolnostima Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Je li člankom 226. točkom 5. Direktive [o PDV-u] propisano navođenje adrese poreznog obveznika na kojoj obavlja svoje gospodarske aktivnosti?

2. U slučaju negativnog odgovora na prvo pitanje:

(a) Je li za navođenje adrese prema članku 226. točki 5. Direktive [o PDV-u] dovoljno navesti adresu poštanskog prebivališta?

(b) Koju adresu u računu treba navesti porezni obveznik koji se bavi poslovnom djelatnošću (npr. e-trgovina), a nema nikakav poslovni prostor?

3. U slučaju da formalne pretpostavke u pogledu sadržaja računa iz članka 226. Direktive o [PDV-u] nisu ispunjene, treba li poreznom obvezniku automatski odobriti odbitak pretporeza ako nije riječ o utaji poreza ili ako porezni obveznik nije znao i nije mogao znati da sudjeluje u utaji ili pak na temelju zaštite legitimnih očekivanja u tom slučaju zahtijeva da je porezni obveznik ušinio sve što se od njega može razumno očekivati kako bi provjerio točnost sadržaja računa?”

Postupak pred Sudom

28 Rješenjem predsjednika Suda od 22. srpnja 2016. predmeti C-374/16 i C-375/16 spojeni su u svrhu pisanog i usmenog dijela postupka te donošenja presude.

Prethodna pitanja

Prvo pitanje u predmetu C-374/16 te prvo i drugo pitanje u predmetu C-375/16

29 Prvim pitanjem u predmetu C-374/16 te prvim i drugim pitanjem u predmetu C-375/16 sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 168. točku (a) i članak 178. točku (a) Direktive o PDV-u u vezi s člankom 226. točkom 5. te direktive tumačiti na način da im se protivi nacionalno zakonodavstvo poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, koje ostvarivanje prava na odbitak pretporeza uvjetuje navođenjem na računu adrese na kojoj izdavatelj tog računa obavlja svoju gospodarsku aktivnost.

30 Najprije valja podsjetiti da, u skladu s člankom 178. točkom (a) Direktive o PDV-u, da bi ostvario pravo na odbitak, porezni obveznik mora imati račun izdan sukladno člancima 220. do 236. i člancima 238., 239. i 240. te direktive.

31 Članak 226. te direktive nabraja podatke koji su potrebni na takvom računu. Među ostalim, točka 5. tog članka predviđa obvezu da se navede puno ime i adresa poreznog obveznika i kupca.

32 U skladu sa sudskom praksom Suda, prilikom tumačenja odredbe prava Unije valja uzeti u obzir ne samo njezin tekst nego i kontekst u kojem se nalazi te ciljeve propisa kojeg je dio (vidjeti u tom smislu presude od 3. prosinca 2009., *Yaesu Europe*, C-433/08, EU:C:2009:750, t. 24. i od 6. srpnja 2017., *Air Berlin*, C-290/16, EU:C:2017:523, t. 22.).

33 Kao prvo, kad je riječ o tekstu članka 226. točke 5. Direktive o PDV-u, valja napomenuti da je on različit u različitim jezičnim verzijama te odredbe. Određene jezične verzije navedene odredbe, kao što su one na španjolskom, engleskom, francuskom ili latvijskom jeziku, odnose se posebno na „nombre completo y la dirección”, „the full name and address”, „nom complet et l'adresse” ili na „pilns vārds vai nosaukums un adrese”, dok druge jezične verzije, posebno one na njemačkom ili talijanskom jeziku, predviđaju obvezu da se navede „vollständigen Namen und die vollständige Anschrift” ili pak „nome e l'indirizzo completo”.

34 Međutim, nepostojanje ili postojanje pridjeva „puna” u formulaciji tog zahtjeva ne upućuje na činjenicu treba li adresa koja je navedena na računu odgovarati mjestu na kojem izdavatelj tog računa obavlja svoju gospodarsku aktivnost.

35 Nadalje valja istaknuti da uobičajeno značenje pojma „adresa” ima širok opseg. Kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 36. svojeg mišljenja, uobičajeni smisao tog pojma upućuje na bilo koju vrstu adrese, uključujući običnu adresu poštanskog pretinca, pod uvjetom da se s osobom može kontaktirati na toj adresi.

36 Osim toga, članak 226. Direktive o PDV-u propisuje da su, ne dovodeći u pitanje njezine posebne odredbe, u svrhu PDV-a potrebni samo podaci navedeni u tom članku na računima koji se izdaju u skladu s člankom 220. te direktive (vidjeti u tom smislu presudu od 15. rujna 2016., *Barlis 06 – Investimentos Imobiliários e Turísticos*, C-516/14, EU:C:2016:690, t. 25.).

37 Iz toga proizlazi da se obveze u vezi s tim podacima moraju usko tumačiti, tako da države članice ne mogu predviđati veće obveze od onih koje proizlaze iz Direktive o PDV-u.

38 Stoga države članice ne mogu vezivati korištenje pravom na odbitak PDV-a uz poštovanje uvjeta u vezi sa sadržajem računa koji nisu izričito propisani odredbama Direktive o PDV-u (presuda od 15. rujna 2016., *Barlis 06 – Investimentos Imobiliários e Turísticos*, C-516/14, EU:C:2016:690, t. 25.).

39 Kao drugo, što se tiče konteksta u kojem se nalazi članak 226. Direktive o PDV-u, valja podsjetiti da se pravo na odbitak PDV-a u načelu ne može ograničiti (vidjeti u tom smislu presudu od 15. rujna 2016., *Senatex*, C-518/14, EU:C:2016:691, t. 37.).

40 Sud je u tom pogledu presudio da je posjedovanje ra?una koji sadr?ava podatke propisane ?lankom 226. te direktive formalni uvjet prava na odbitak PDV-a. Me?utim, odbitak pretporeza treba odobriti ako su zadovoljeni materijalni uvjeti, ?ak i ako porezni obveznici nisu udovoljili odre?enim formalnim uvjetima (vidjeti u tom smislu presudu od 15. rujna 2016., Senatex, C-518/14, EU:C:2016:691, t. 38. i navedenu sudsku praksu). Iz toga slijedi da na?ini navo?enja adrese izdavatelja ra?una ne mogu predstavljati odlu?uju?i uvjet u svrhu odbitka PDV-a.

41 Kao tre?e, ?to se ti?e teleolo?kog tuma?enja ?lanka 226. Direktive o PDV-u, svrha podataka koje ra?un obvezno mora sadr?avati jest omogu?iti poreznim tijelima nadzor pla?anja poreza koji se treba platiti i, ovisno o slu?aju, postojanja prava na odbitak PDV?a (vidjeti u tom smislu presudu od 15. rujna 2016., Barlis 06 – Investimentos Imobiliários e Turísticos, C-516/14, EU:C:2016:690, t. 27.).

42 U tu svrhu, kao ?to je to u biti istaknuo nezavisni odvjetnik u to?kama 40. do 41. svojeg mi?ljenja, navo?enje adrese izdavatelja ra?una, zajedno s njegovim imenom i identifikacijskim brojem za PDV, slu?i uspostavljanju veze izme?u odre?ene gospodarske transakcije i konkretnog gospodarskog subjekta, to jest izdavatelja ra?una. Identifikacija izdavatelja ra?una omogu?ava poreznoj upravi da provjeri je li iznos PDV-a koji daje pravo na odbitak prijavljen i pla?en. S druge strane, identifikacijom se tako?er poreznom obvezniku omogu?uje da provjeri je li izdavatelj ra?una o kojem je rije? porezni obveznik u svrhu primjene pravila o PDV-u.

43 U tom pogledu valja istaknuti da je u okviru te identifikacije identifikacijski broj za PDV dobavlja?a robe ili usluga va?na informacija. Taj je broj nadle?nim tijelima lako dostupan i provjerljiv.

44 Osim toga, kao ?to je to istaknuo nezavisni odvjetnik u to?ki 43. svojeg mi?ljenja, radi dobivanja identifikacijskog broja za PDV poduzetnici moraju dovr?iti postupak registracije u kojem se od njih zahtijeva da dostave registracijski obrazac za PDV zajedno s popratnom dokumentacijom.

45 Iz toga slijedi da navo?enje adrese izdavatelja ra?una, zajedno s njegovim imenom i identifikacijskim brojem za PDV, slu?i tomu da ga se identificira te da se tako omogu?i poreznoj upravi da provede nadzor iz to?ke 41. ove presude.

46 U tom kontekstu, valja tako?er naglasiti da je Sud utvrdio da sustav odbitaka ima za cilj da se poduzetnika u cijelosti oslobodi tereta PDV?a koji je du?an platiti ili koji je platio u okviru svih svojih gospodarskih aktivnosti (vidjeti posebno presude od 22. listopada 2015., Sveda, C-126/14, EU:C:2015:712, t. 17. i od 14. lipnja 2017., Compass Contract Services, C-38/16, EU:C:2017:454, t. 34.). Me?utim, da bi se postigli ciljevi tog sustava, nije potrebno predvidjeti obvezu navo?enja adrese mjesta na kojem izdavatelj ra?una obavlja svoju gospodarsku aktivnost.

47 ?tovi?e, takvo tuma?enje potvr?eno je u presudi od 22. listopada 2015., PPUH Stehcemp (C-277/14, EU:C:2015:719), kojom je Sud presudio da je mogu?e odbiti pretporez na temelju toga ?to je ra?une izdalo dru?stvo koje je nacionalni sud smatrao nepostoje?im subjektom. Iako je nacionalni sud utvrdio da je zgrada koju je to dru?stvo odredilo svojim sjedi?tem u oronulom stanju, Sud je presudio da okolnost da se u sjedi?tu tog dru?stva ne mo?e obavljati nikakva gospodarska ne isklju?uje ?injenicu da se ta aktivnost mogla obavljati na drugim mjestima, osim sjedi?ta dru?stva (vidjeti u tom smislu presudu od 22. listopada 2015., PPUH Stehcemp, C-277/14, EU:C:2015:719, t. 35.), posebno zato ?to se aktivnost obavlja na nematerijaliziran na?in, koriste?i se novim informati?kim tehnologijama.

48 Usto, suprotno onomu ?to tvrde njema?ka i austrijska vlada, ?injenica da u svrhu odbitka

PDV-a ne postoji zahtjev da se gospodarske aktivnosti poreznog obveznika obavljaju na adresi navedenoj na ra?unu koji je potonji izdao nije pobijena utvr?enjima Suda u presudi od 28. lipnja 2007., Planzer Luxembourg (C-73/06, EU:C:2007:397). Analiza opsega izraza „poslovni nastan” i „stalna poslovna jedinica” u smislu Trinaeste direktive 86/560 nije relevantna za odre?ivanje zna?enja pojma „adresa” iz ?lanka 226. to?ke 5. Direktive od PDV-u.

49 Iz toga slijedi da za potrebe ostvarivanja primatelja robe ili usluga prava na odbitak pretporeza ne postoji zahtjev da se gospodarske aktivnosti dobavlja?a obavljaju na adresi navedenoj na ra?unu koji je potonji izdao.

50 Stoga na prvo pitanje u predmetu C-374/16 te prvo i drugo pitanje u predmetu C-375/16 valja odgovoriti da ?lanak 168. to?ku (a) i ?lanak 178. to?ku (a) Direktive o PDV-u u vezi s ?lankom 226. to?kom 5. te direktive treba tuma?iti na na?in da im se protivi nacionalno zakonodavstvo poput onoga o kojem je rije? u glavnom postupku, koje ostvarivanje prava na odbitak pretporeza uvjetuje navo?enjem na ra?unu adrese na kojoj izdavatelj tog ra?una obavlja svoju gospodarsku aktivnost.

Drugo pitanje u predmetu C-374/16 i tre?e pitanje u predmetu C-375/16

51 Uzimaju?i u obzir odgovor na prvo pitanje u predmetu C-374/16 te na prvo i drugo pitanje u predmetu C-375/16, nije potrebno odgovoriti na drugo pitanje u predmetu C-374/16 i na tre?e pitanje u predmetu C-375/16.

Troškovi

52 Budu?i da ovaj postupak ima zna?aj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odlu?i o troškovima postupka. Troškovi podnošenja o?itovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadokna?uju se.

Slijedom navedenoga, Sud (peto vije?e) odlu?uje:

?lanak 168. to?ku (a) i ?lanak 178. to?ku (a) Direktive Vije?a 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedni?kom sustavu poreza na dodanu vrijednost u vezi s ?lankom 226. to?kom 5. te direktive treba tuma?iti na na?in da im se protivi nacionalno zakonodavstvo poput onoga o kojem je rije? u glavnom postupku, koje ostvarivanje prava na odbitak pretporeza uvjetuje navo?enjem na ra?unu adrese na kojoj izdavatelj tog ra?una obavlja svoju gospodarsku aktivnost.

Potpisi

* Jezik postupka: njema?ki